

JAARVERSLAG

2024

Colofon

Jaarverslag van Stichting Nederlands Migratie Instituut (NMI)

Catharijnesingel 50, 3511GC Utrecht t/m 31 dec 2024

Postbus 1802, 3800 BV Amersfoort per 1 jan 2025

nmi@nmigratie.nl

www.nmigratie.nl

© april 2025 – Stichting Nederlands Migratie Instituut

Alle rechten zijn voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gebruikt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het NMI.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave.....	3
Voorwoord van het bestuur.....	5
Inleiding.....	6
De dienstverlening van het Nederlands Migratie Instituut	7
Werkwijze	7
Omvang van de dienstverlening.....	8
Samenstelling doelgroep NMI	9
Type dienstverlening	10
Clïëntcontacten	10
Groepsvoorlichting.....	10
Netwerkactiviteiten en workshops	10
Vluchtelingen en asielgerechtigden	11
Ontwikkelingen en Organisatie	11
De laatste fase van de afbouw en het discontinueren van de dienstverlening	11
Ontwikkelingen bij de doelgroepen van de Remigratiewet.....	11
Marokko	11
Turkije.....	11
Suriname.....	11
Balkan	12
Partners van NMI.....	12
Bestuur, medewerkers en organisatie NMI	13
Bestuur	13
Medewerkers	13
Organisatie	15
Locaties.....	15
Afbouw	15
Bijlage 1 NMI dienstverlening in cijfers	18
Algemeen.....	18
1. Realisatie van de dienstverlening.....	18
Clïënten	18
2. Clïënten naar gender	18
3. Clïënten naar leeftijd*	18

4. Cliënten naar doelgroep.....	19
5. Cliënten naar geboorteland.....	19
6. Aantal aanvragen 2012-2024	19
Cliëntcontacten	20
7. Contacten binnen-buitenland	20
8. Cliëntcontacten naar type dienstverlening	20
9. Cliëntcontacten per spreekuurlocatie	20
Groepsvoorlichting	21
10. Groepsvoorlichting naar doelgroep	21
11. Groepsvoorlichting naar aard van de organisatie	21
12. Groepsvoorlichtingen en deelnemers	21
Netwerkcontacten en -activiteiten	21
13. Netwerkcontacten en -activiteiten naar type organisatie	21
Bijlage 2 Bestuurssamenstelling op 31 december 2024	22

Voorwoord van het bestuur

Dit is het laatste jaarverslag van NMI als dienstverlenende organisatie.

NMI was 34 jaar lang een unieke organisatie in het Nederlandse sociale landschap. De mensen die er werkten waren zich terdege bewust van de bijzonderheid van hun organisatie, net als de klanten. Immers nergens anders vonden mensen die heimwee hadden naar het oude thuis zo'n begripvolle ontvangst en tegelijkertijd zoveel feitenkennis over regelingen en mogelijkheden; nergens anders konden cliënten samen met de consulent de voors en tegens van een terugkeer afwegen om zo tot een weloverwogen besluit te komen. Het besluit tot remigratie was en is ook een zeer ingrijpend besluit, misschien wel verdergaand dan ooit het besluit om de sprong naar Nederland te wagen. Toen was men jong en veerkrachtig, maar nu bij remigratie ging het vaak om oudere mensen in tweespalt over hun verlangen naar enerzijds terugkeer en anderzijds de gehechtheid aan het hier opgebouwde leven, met vaak ook vernederlandste kinderen en kleinkinderen.

Veel consulenten kenden de leefwereld van hun klanten goed omdat zij zelf vaak wortels hadden in andere landen met andere culturen. De mate van zorgvuldigheid en bedachtzaamheid waarmee cliënten werden bejegend is wellicht wel uniek in de sociale dienstverlening in Nederland. Geen wonder dat de consulenten er veel moeite mee hadden deze praktijk van dienstverlening los te moeten laten.

Het was al een paar jaar duidelijk dat NMI zou sluiten, maar zoals dat gaat met moeilijke dingen 'je ziet het pas als je het ziet' en in dit laatste jaar moesten de werknemers van NMI de sluiting daadwerkelijk aanvaarden en toewerken naar een nieuw leven bij een andere werkgever. Dit afscheidproces, eigenlijk een rouwproces, was niet makkelijk en kende de vele rouwfasen. Maar uiteindelijk sloten onherroepelijk de deuren op 31 december 2024. De zo lang in aantocht zijnde sluiting was een feit. In de laatste periode werden de kantoren leeggehaald en werd het archief van NMI met zijn bijzondere verhaal zeker gesteld. Vast en zeker komt er in de toekomst een student die graag wil weten hoe het was, met dat NMI. Zeker is, dat NMI een unieke fase in de Nederlandse sociale geschiedenis was.

Wij, het bestuur en de werknemers en eigenlijk ook de financiers waren erbij en maakten het mee: NMI was een unieke ervaring.

Inleiding

Stichting Nederlands Migratie Instituut (NMI) is op 1 april 1991 opgericht. Overeenkomstig artikel 2 van de statuten stelt de stichting zich ten doel:

1. Het in hun besluitvormingsproces ondersteunen van de migranten, die vertrek uit Nederland overwegen, door middel van voorlichting en begeleiding.
2. Het door middel van advisering leveren van een bijdrage aan de totstandkoming en uitvoering van het remigratiebeleid in Nederland.

Een dienstverleningsovereenkomst tussen het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en NMI vormt het kader voor de diensten die NMI aan belangstellenden biedt. SZW en NMI zijn na eerdere overeenkomsten een dienstverleningsovereenkomst aangegaan voor de periode 2016-2020. Per 2021 is een nieuwe overeenkomst voor 2 jaar in werking getreden (2021 en 2022). In die overeenkomst is de optie opgenomen om de NMI dienstverlening als laatste stap te verlengen tot eind 2024. Deze laatste verlenging tot eind 2024 is per 2023 ingegaan. Bij het schrijven van dit jaarverslag is de dienstverlening van NMI inmiddels beëindigd.

De taak van NMI is verweven met wetgeving¹. Deze wetgeving is 'afgelopen' per 31-12-2024, in de zin dat nieuwe aanvragen van een remigratie uitkering vanaf dat moment niet meer in behandeling worden genomen door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Omdat de taakuitvoering en financiering van het NMI inmiddels exclusief zijn gekoppeld aan deze wet is de dienstverlening van NMI per eind 2024 gestopt.

In voorliggend jaarverslag worden de activiteiten en resultaten van het jaar 2024 beschreven.

NMI biedt al sinds 1991 begeleiding aan migranten. NMI is onder andere een laagdrempelig voorportaal voor de SVB, de instantie die formeel voor de Nederlandse overheid uitvoering geeft aan de Remigratiewet. Veel oudere migranten overwegen ooit terug te keren naar hun geboorteland. De periode van plan tot realisatie duurt veelal een jaar of langer. Voor diegenen die overwegen gebruik te maken van de Remigratiewet is in 2024 het moment gekomen om een beslissing te nemen. Terugkeren is net als emigreren een flinke ingreep en vereist de nodige voorbereiding en nazorg. Nazorg kan per 2025 niet meer door NMI geboden worden.

Remigreren is een complex proces. Hierbij spelen zowel sociale, emotionele als economische factoren. Zowel de omstandigheden en spelregels in Nederland als die in de bestemmingslanden spelen een rol. Voor het uitzoeken welke remigratie opties beschikbaar zijn, is daarom een consult bij NMI voor velen uiterst waardevol. Diegenen die overwegen te remigreren krijgen van de NMI consulenten veelal in hun eigen taal informatie en maatwerk advies over de ins-en-outs van remigreren.

Ook na hun remigratie benaderen mensen in 2024 NMI als een vriendelijk gezicht in Nederland dat zij zich herinneren. De vragen gaan over zaken als procedures, post van Nederlandse overheidsinstanties, de naturalisatieprocedure, regelgeving in het geboorteland en andere remigratie-gerelateerde zaken. Per 2025 zullen deze mensen hun vragen elders moeten stellen.

NMI is in al zijn pluriformiteit, veelzijdigheid en deskundigheid een unieke organisatie voor een doorgaans niet zelfredzame doelgroep.

¹ Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 13 maart 2014, 2014-0000033986, tot vaststelling van nadere regels omtrent de uitvoering van de Remigratiewet en het Remigratiebesluit (Remigratieregeling)

De dienstverlening van het Nederlands Migratie Instituut

Werkwijze

NMI geeft informatie, advies en begeleiding aan migranten en erkende vluchtelingen die willen terugkeren naar hun geboorteland. NMI geeft informatie over de in de Remigratiewet beschreven remigratie-uitkering en aanverwante regelingen en onderwerpen. Al vele jaren is voorlichting aan reeds geremigreerden tevens onderdeel van de kerntaak van de organisatie. In de praktijk blijkt dat de vragen van cliënten zich niet alleen beperken tot de Remigratiewet, maar ook andere voorzieningen betreffen die relevant zijn in dit kader. Zo zijn er na de wetswijziging van 2014 veel vragen over het meenemen (exporteren) van sociale uitkeringen. Meer en meer NMI cliënten zijn AOW-gerechtigd of zullen korte tijd na remigratie de AOW-leeftijd bereiken. Die hogere leeftijd maakt de rol van de zorgverzekering en de zorgvoorzieningen in het ontvangende land belangrijker dan voorheen.

Als onafhankelijke organisatie geeft NMI objectieve voorlichting en adviezen. De dienstverlening is voor cliënten kosteloos. Deze twee factoren dragen sterk bij aan de toegankelijkheid van de dienstverlening voor de doorgaans minder draagkrachtige cliënten. NMI onderscheidt zich verder door een integraal informatie- en begeleidingsaanbod. NMI stelt het belang van de cliënt centraal en zoekt samen met cliënt(en) naar passende oplossingen binnen de gegeven wettelijke en sociale kaders in Nederland en het bestemmingsland. De potentiële remigranten willen veelal eerst alle opties goed doornemen, waarna meestal een lang proces van wikken en wegen doorlopen wordt tot een besluit genomen wordt: blijven of teruggaan. Het jaar 2024 is het laatste jaar dat mensen tot een besluit moeten komen indien zij een aanvraag voor de Remigratiewet willen indienen. Al geruime tijd heeft NMI dit in de communicatie via verschillende kanalen benadrukt.

Cliënten uit de grootste doelgroepen worden geholpen door consultants die -naast hun kennis van de Nederlandse wet- en regelgeving- op de hoogte zijn van de sociale wetgeving, pensioenen en andere relevante factoren, zoals visa en zorgverzekeringsmogelijkheden in het remigratieland. De consultants spreken vaak de taal van de cliënt en hebben kennis van zijn/haar sociaal culturele achtergrond. Dat maakt voor velen het verschil in de dienstverlening.

De kracht van NMI wordt verder versterkt doordat NMI een uitgebreid netwerk heeft van partners als migrantenorganisaties, lokale overheden en welzijnsorganisaties. En door vele jaren ervaring.

Om zijn taak uit te voeren biedt NMI samengevat de volgende diensten:

- Algemene publieksvoorlichting
- Voorlichting aan groepen migranten
- Het verstrekken van informatie over remigratie en remigratie gerelateerde onderwerpen aan individuele belangstellenden
- Individuele begeleiding bij remigratie van alleenstaanden en gezinnen
- Voorlichting aan (groepen) intermediairs en partners in de gemeentelijke en sociale sectoren (netwerkcontacten). Tegen het einde van 2023 veranderde deze voorlichting in workshops om zoveel mogelijk kennis over te dragen. Het verschil is dat NMI in het kader van borging meer en meer gericht is op het voorbereiden van professionals op de vraag die op hen af zal komen vanwege de sluiting van NMI per eind 2024.

NMI heeft per begin 2020 ten gevolge van de Covid-19 situatie de dienstverlening voor het overgrote deel via internet en telefoon moeten aanbieden. In de loop van 2022 kon NMI de dienstverlening op de diverse NMI locaties in de vorm van face to face afspraken weer stap voor stap oppakken, echter het grootste deel van de dienstverlening loopt sindsdien blijvend via email, telefoon en WhatsApp. Met name bellen en appen cliënten graag. Sinds 2023 kon NMI weer voorlichtingsbijeenkomsten op diverse plaatsen in het land verzorgen. Een deel van het zeer relevante netwerk van organisaties waar NMI mee samenwerkte was echter inmiddels weggefallen.

De tijd die aan de dienstverlening kon worden besteed nam in de loop van het jaar stap voor stap af. In de afbouw van de dienstverlening is in toenemende mate tijd vrijgemaakt voor de bovengenoemde borging van de kennis en ervaring van NMI. Daarnaast kostte het volgen van opleidingen en werken aan persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers steeds meer tijd. In de laatste maanden van 2024 kwam daar het afwikkelen van vele lopende zaken bij.

Omvang van de dienstverlening

NMI heeft in 2024 de individuele dienstverlening zo lang mogelijk geboden. De vraag nam sterk af, daar was -voor zover dat mogelijk is- naar toe gewerkt. NMI had in de loop van de tijd gecommuniceerd dat NMI in de loop van 2024 minder dienstverlening zou kunnen bieden en dat eind 2024 de dienstverlening geheel stopt. Ook had NMI gecommuniceerd, vanaf 1 juli 2024 geen nieuwe cliënten meer aan te nemen, met name om een piek aan het eind van het jaar te voorkomen. Ook had NMI laten weten, dat face to face gesprekken per november niet meer mogelijk waren.

De afbouw slokte zoals verwacht veel tijd op. In 2024 lag er zoals reeds genoemd naast de directe dienstverlening aan individuele cliënten sterke focus op opleiding en ontwikkeling en arbeidsmarktoriëntatie van de medewerkers. In de onderstaande tabel worden ontwikkelingen in de afgelopen 4 jaar weergegeven. Er is sprake van een afname van het aantal cliënten en cliëntcontacten. In 2024 is zelfs sprake van een sterke afname. Het aantal voorlichtingsbijeenkomsten is in 2024 ook duidelijk afgenomen. Wel heeft er zoals beoogd en gepland een flink aantal netwerkactiviteiten plaatsgevonden. Dit in het kader van het streven om andere professionals in het veld te activeren, nu NMI eind 2024 de deuren sluit en remigranten meer en meer bij andere professionals zullen (moeten) aankloppen. Nogmaals gezegd, emigratie en ook remigratie zijn van alle tijden. Het aantal workshops om kennis over te dragen aan professionals bleek beperkt. Het lijkt erop dat veel organisaties geen ruimte zagen om in de toekomst extra tijd uit te trekken voor de migranten en daarom ook geen tijd wilden uittrekken voor een voorbereiding daarop.

Dienstverlening	2021	2022	2023	2024
Cliënten	3.789	3.558	3.066	2.398
Cliëntcontacten	17.466	14.985	12.431	7.069
Aanvragen remigratie uitkering*	138	137	113	112
Voorlichtingsbijeenkomsten	9	65	57	35
Netwerkactiviteiten	119	376	617	521
Workshops			2**	7

Dienstverlening, realisatie 2021- 2024

** Op basis van eigen gegevens, gegevens SVB nog niet binnen bij afronden jaarverslag*

***Workshops in ontwikkeling*

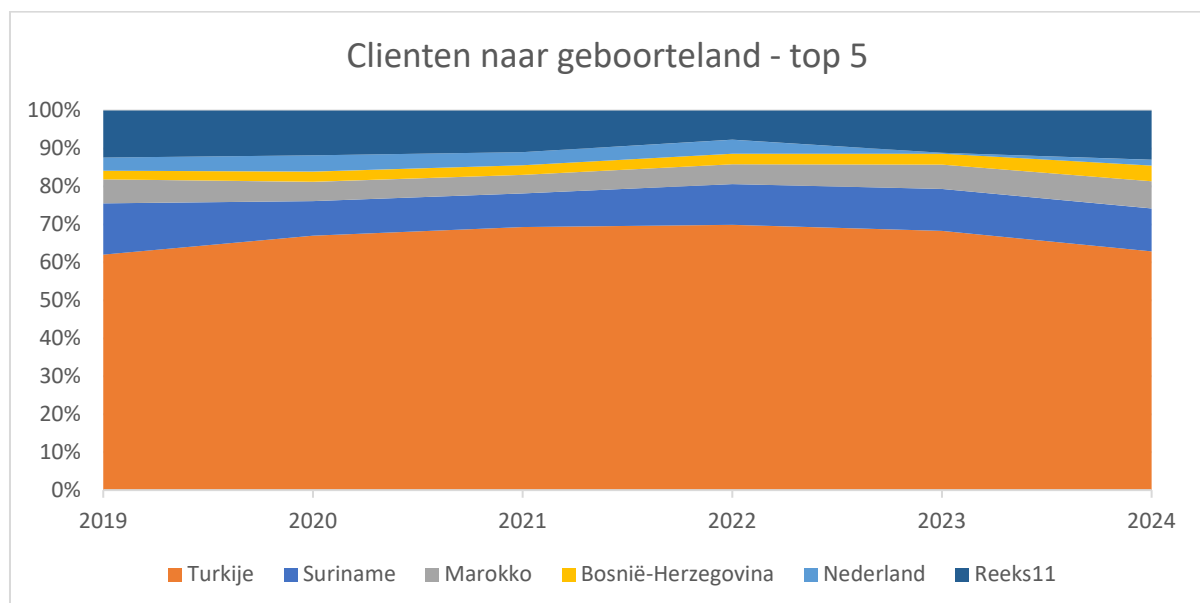
De aanvragers in de zin van de Remigratiewet zijn migranten uit landen die gekoppeld zijn aan deze wet of zij zijn vluchtelingen. De conversie van het aantal belangstellenden naar uiteindelijke aanvragen voor de Remigratiewet was zoals in de laatste jaren beperkt. Zie tabel 6 in de bijlage voor het verloop van de aanvragen over de jaren. Het jaar 2014 was voor aanvragen het topjaar. In dat jaar waren er 1.776 aanvragen. Het aantal van 112 in 2024 is nog slechts 6% daarvan. Gehuwde samenwonenden met een exporteerbare uitkering werd ook in 2024 in overweging gegeven om een aanvraag in te dienen voor de remigratievoorzieningen ingevolge de Remigratiewet. Doorgaans wordt in een dergelijk geval een nihilbeschikking verleend door de SVB. De gedachte hierachter is dat bij het overlijden van de rechthebbende van een exporteerbare uitkering (bijvoorbeeld een WAO/WIA of AOW uitkering) de langstlevende partner aanspraak kan maken op een remigratie-uitkering voor een alleenstaande of eenoudergezin op grond van de Remigratiewet. De aanvrager, de partner en eventuele andere gezinsleden werden door NMI uitvoerig geïnformeerd over de financiële en andere gevolgen van de te nemen stappen. Steeds meer remigranten zijn AOW-gerechtigd. Door met slechts de exporteerbare uitkering te vertrekken, kunnen deze remigranten indien zij dat willen de Nederlandse nationaliteit behouden.

Samenstelling doelgroep NMI

Het totale aantal van bijna 2400 cliënten bestaat net als in 2023 voor 70% uit mannen. Zie ook tabel 2 in de bijlage.

Het aantal 55-plussers (69%) neemt iets af ten opzichte van 2023 (74%). De cliënten die in december 1969 geboren zijn konden op basis van hun leeftijd net voor de sluiting van de mogelijkheid om een remigratiewet-uitkering aan te vragen dit nu nog doen. Voor de context, Nederland stopte in 1973 met de actieve werving van gastarbeiders.

Onderstaand en in tabel 5 (bijlage) is te zien dat de cliënten uit verschillende (geboorte)landen komen. Het aandeel cliënten dat afkomstig is uit andere dan de doelgroep landen ('Overig' in tabel 4) is 12%. Deze cliënten worden indien mogelijk doorwezen naar andere organisaties. Het aandeel cliënten met een Turkse achtergrond is afgenomen (in 2024 60%) ten opzichte van eerdere jaren. De één na grootste groep is de Surinaamse met 11%. De categorie Nederland betreft merendeels Surinaamse cliënten, geboren in Suriname met de Nederlandse nationaliteit.

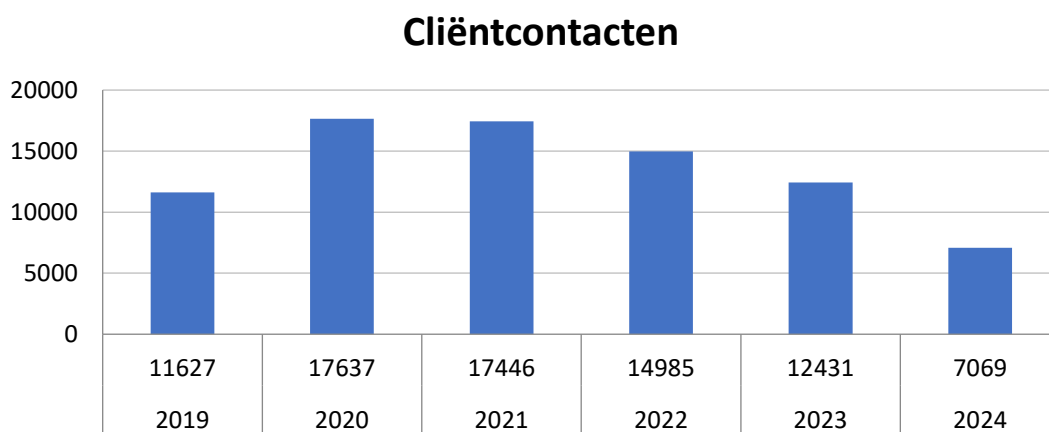
Vijf meest voorkomende nationaliteiten en een categorie van elf (Reeks 11) daarop volgende nationaliteiten.

Type dienstverlening

In tabel 7 is te zien dat 71% van de dienstverlening cliënten in Nederland betreft.

Cliëntcontacten

Onderstaand is te zien dat het aantal cliëntcontacten gedaald is naar 7.069, dit is na een stijging van de afgelopen jaren weer ruim onder het niveau van 2019.

Aantal cliëntcontacten 2019-2024

In tabel 8 (bijlage) is de ontwikkeling van clientcontacten naar type dienstverlening te zien. Voor 64% van de contacten verloopt de dienstverlening per telefoon. Slechts 7% verloopt face to face.

Groepsvoorlichting

In het kader van de afbouw zijn er in 2024 minder groepsvoorlichtingen georganiseerd. Dit jaar ging het meer om het helpen van de cliënten die hun eventuele remigratie hadden uitgesteld tot het laatst mogelijke jaar.

Voorlichtingsbijeenkomsten	2022	2023	2024
Totaal aantal bijeenkomsten	65	57	35
Totaal aantal deelnemers	2.975	2.039	1.169

Aantal voorlichtingsbijeenkomsten en deelnemers 2022-2024

In de tabellen 10 en 11 in de bijlage is de verdeling van de voorlichtingen over de doelgroepen en organisaties te zien. Opvallend is de afname van voorlichtingen aan de Turkse doelgroep. Mogelijk houdt dit onder andere verband met de economische situatie in het bestemmingsland (zie ook onderstaand).

Netwerkactiviteiten en workshops

NMI kon in 2024 een aantal van 521 netwerkactiviteiten realiseren. Het netwerken was er in 2024 vooral op gericht professionals en organisaties te informeren over het stoppen van de NMI dienstverlening per eind 2024 en om te wijzen op een waarschijnlijke toename van het aantal vragen dat bij hen terecht zou komen. In 2023 ontwikkelde NMI een workshop en probeerde die ook uit. In 2024 bleek er ondanks een actieve benadering vanuit NMI slechts zeer beperkt belangstelling bij partijen voor te zijn.

Vluchtelingen en asielgerechtigden

De eerder ingezette daling van de hulpvraag van deze groep zette door in 2023 en 2024. Het ging in 2024 om in totaal 57 cliënten (zie tabel 4 bijlage).

Ontwikkelingen en Organisatie

De laatste fase van de afbouw en het discontinueren van de dienstverlening

Zolang je nog kunt zeggen: volgend jaar is (pas) het laatste jaar, lijkt het einde nog ver weg. Maar dan is het 2024 en begint het aftellen. Tot op het laatste moment in 2024 bleef het de vraag of er een grote toename in werk zou zijn, of veel cliënten tot het laatst hadden gewacht. Er kwam echter geen piek. Gedurende het jaar schuift de focus van de medewerkers heel voorzichtig enigszins naar hun eigen toekomst. Loslaten bleek moeilijk.

Ontwikkelingen bij de doelgroepen van de Remigratiewet

Voor wat betreft de grootste doelgroepen van NMI worden hieronder wat feiten en indrukken benoemd. Er zijn verschillen tussen de doelgroepen, maar er zijn ook veel overeenkomsten. Een deel van de verschillen ontstaat door praktische zaken. Kun je met de auto het land bereiken? Zijn de grenzen open voor 'creatieve' reizigers? Hoe is de zorg in het bestemmingsland geregeld, hoe is de kwaliteit ervan? Woont er nog familie in het bestemmingsland? Wat is de economische situatie? Hoe functioneert de overheid in het bestemmingsland? Is het land stabiel? Zijn remigranten welkom? Veel van de arbeidsmigranten van weleer die dat wilden zijn reeds voor 2024 naar hun land van oorsprong teruggekeerd. Veel van de 'blijvers' zijn nagenoeg volledig in de Nederlandse samenleving geïntegreerd, hebben kinderen en kleinkinderen in Nederland. Hoe de ontwikkelingen na 2024 zullen zijn en of de situatie in bestemmingslanden verandert is natuurlijk onbekend.

Marokko

Het voor remigranten belangrijke niveau en de toegankelijkheid van de gezondheidszorg blijft een zorg voor potentiële remigranten. De verschillen in zorg tussen steden en platteland zijn groot. In Marokko is sprake van economische groei, de inflatie neemt af. Zoals in eerdere jaren verliep slechts een deel van de migratie naar Marokko met behulp van NMI. Deze doelgroep regelt veel zelf.

Turkije

De ontwikkelingen in Turkije kunnen zeker niet los gezien worden van de ontwikkelingen in de rest van de wereld en in het bijzonder de regio. Het leven in Turkije in de dorpen in het achterland lijkt nog wel in enige mate op het verleden, de grote steden zijn flink doorontwikkeld. In de loop van 2024 belandde Turkije in een recessie. De inflatie is fors. Het prijspeil in de steden ligt nog aanmerkelijk hoger dan in het achterland, voor kosten qua levensvoorzieningen. Pendelen tussen Nederland en Turkije blijft betaalbaar en populair. Vooral ook voor hen die over woonruimte beschikken in Turkije.

Suriname

Suriname begint in 2024 economisch weer enigszins op te krabbelen. Door de ontdekte olievelden lijken er vooruitzichten te zijn. De voor de remigrant belangrijke zorgsector blijft duidelijk verschillen van die in Nederland, al wordt er aan gewerkt. Met name speelt mee dat cliënten met een exporteerbare uitkering niet via het CAK verzekerd zijn voor zorg in eigen land. Nederland en Suriname hebben hierover geen afspraken gemaakt. De afweging tussen pendelen en remigreren

blijft voor de Surinaamse doelgroep in sterke mate spelen. Voor remigranten die reeds de beschikking hebben over woonruimte in Suriname is het aantrekkelijker terug te keren dan voor hen die moeten huren. Huisvesting is steeds kostbaarder, voor terugkerende remigranten is dit een belangrijk aandachtspunt.

Balkan

Ook in 2024 is verder gewerkt aan het strategische partnership tussen de Westelijke Balkan en de EU, onder andere is gewerkt aan migratiebeheer. De spanning in sommige gebieden in de regio blijft. De niet ver daarvandaan woedende oorlog heeft zeker zijn invloed. Verder zijn oude tegenstellingen niet weg. Er is wel sprake van enige economische groei, van wat meer werkgelegenheid, maar armoede blijft een probleem.

Partners van NMI

NMI heeft in 2024 ervaren dat veel landelijke en gemeentelijke organisaties relatief weinig ruimte hadden en weinig tijd namen om zich voor te bereiden op het wegvallen van de NMI dienstverlening. Overheidsorganisaties hebben en houden voornamelijk focus op hun kernactiviteiten, op controlerende taken. Voor NMI was dienstverlening de kerntaak.

De samenwerking met de SVB -vooral de afdeling remigratie- verliep ook in 2024 goed. In de loop van 2024 kwamen de medewerkers van NMI en die van SVB Leiden nog één keer bij elkaar. In samenwerking is er veel werk verzet en zijn er veel cliënten geholpen. SVB blijft ook in de komende jaren actief, de lopende uitkeringen stoppen niet. En wellicht komen meer vragen dan rechtstreeks naar de uitvoerder van de Remigratiewet.

NMI werkte in 2024 net als voorheen samen met sociaal attachés en consulaten. Deze partijen zullen na het verdwijnen van de NMI dienstverlening een nog belangrijkere rol kunnen spelen bij het voorlichten, adviseren en bijstaan van hun 'landgenoten'.

De NMI consulenten hadden bij de uitvoering van hun werk in 2024 contacten met uitvoerende overheidsorganisaties zoals UWV, Belastingdienst, CAK en IND.

Organisaties in het veld om te noemen als partners/ partijen waar de doelgroepen (kunnen) aankloppen zijn naast de vele wijkcentra onder andere:

- NOOM (Netwerk van Organisaties voor Oudere Migranten)
- SOMNL (Samen voor Ouderen met een Migratieachtergrond in Nederland, in 2023 opgericht)
- Attifa (voor Marokkaanse ouderen)
- Stichting Finance Suriname (voor hulp bij opzetten eigen bedrijf)
- Consulaat Generaal van Suriname
- OMAZ (oudere migranten aan zet)
- IOT (Inspraakorgaan Turken in Nederland)
- Consulaat Generaal van Turkije Amsterdam- Deventer- Rotterdam

Bestuur, medewerkers en organisatie NMI

Bestuur

De samenstelling van het NMI bestuur bleef in 2024 ongewijzigd (zie bijlage 2). De vergaderingen waren deels op locatie, deels online. Het contact tussen directie en bestuur was dit jaar intensiever dan in andere jaren. Dit in het kader van de afbouw, in dit jaar niet alleen zakelijk en logistiek, maar ook zeker voor vele medewerkers en het bestuur een gevoelsmatige uitdaging. In december werd het jaar met een sinterklaaslunch en kerstdiner afgesloten. Het NMI bestuur heeft besloten zelf in de periode na 2024 als NMI bestuur nog actief te blijven om zorg te dragen voor het nakomen van alle verplichtingen die resten na het opheffen van de dienstverlening en het uit dienst gaan van de medewerkers.

Medewerkers

De personeelssamenstelling van medewerkers is in de onderstaande tabel terug te vinden. Bij NMI werkten eind 2024 vijf heren en tien dames.

Medewerkers	Aantal
Junior consultants	2
Consulenten	7
Senior consultant	1
Coördinator	1
Officemanager	1
Medewerker frontoffice	1
Medewerker Financiële en HR administratie	1
Directeur	1

Vaste en oproep medewerkers NMI naar functie

Naast de bovengenoemde medewerkers zijn aan NMI een HR adviseur en een boekhouder/financieel adviseur verbonden, beide als ZZP-er. De officemanager vervulde tevens een rol in de communicatie en het bewaken van privacy. De ICT- dienstverlening en het (schoonmaak)onderhoud waren uitbesteed. In het eerste deel van 2024 had NMI één stagiair. In het laatste halfjaar stopte NMI met het bieden van stageplaatsen. Er was te weinig gelegenheid om optimale begeleiding van stagiairs te bieden.

De eerste medewerkster (1991) die haar loopbaan begon bij een voorloper van NMI, de Stichting Tenasu (Terug Naar Suriname), was eind 2024 nog werkzaam bij NMI. Zoals in de onderstaande figuur is te zien, is het aantal 50+ medewerkers in de meerderheid. Twee medewerkers zijn reeds pensioengerechtigd, maar geheel in lijn met de landelijke ontwikkelingen 'gewoon' aan het werk.

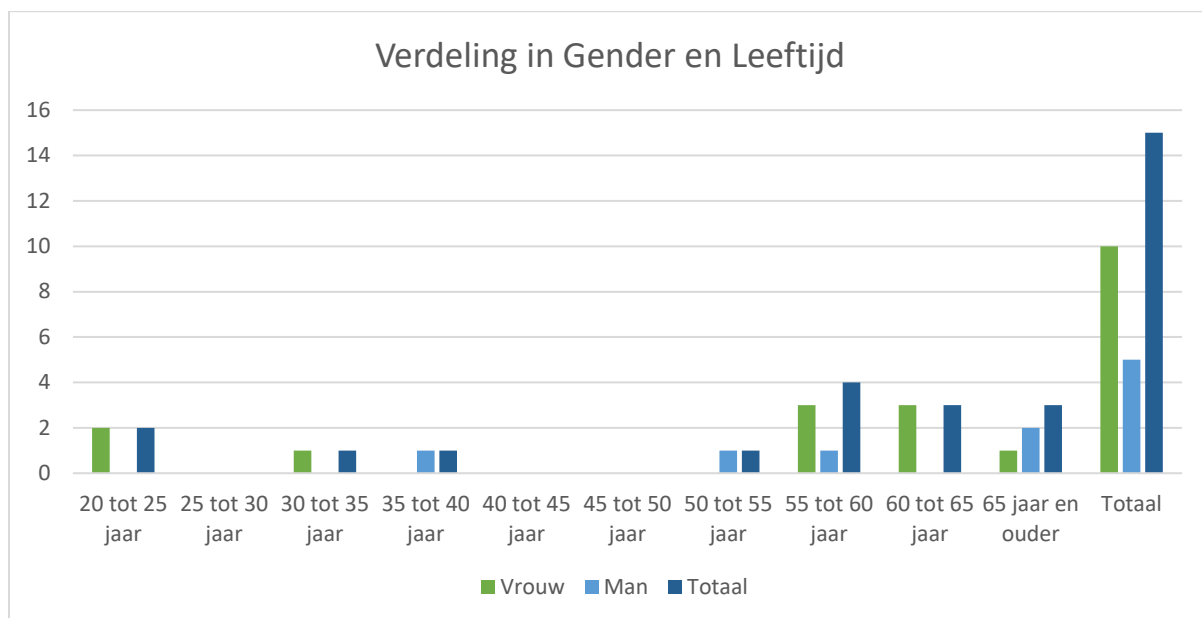
In 2023 is één medewerker uit dienst gegaan na ruim 5 jaar voor NMI actief te zijn geweest, om met behulp van een opleiding op basis van het NMI Afbouwplan Medewerkers (sociaal plan) elders aan de slag te gaan. NMI heeft met behulp van ex-stagiairs de benodigde bezetting op peil gehouden. Geen van de overige medewerkers is eerder uit dienst gegaan dan per 31 december 2024.

Het verzuimpercentage in 2024 was hoger dan in de 4 jaren ervoor, zoals te zien is in onderstaande tabel.

Verzuimoverzicht in jaren	percentage	frequentie
2024	4,4	1,9
2023	2,4	1,7
2022	2,6	1,4
2021	3,1	1,0
2020	2,1	0,9

NMI verzuimoverzicht 2020-2024

Voor de medewerkers was 2024 een zwaar en stressvol jaar. De diverse opleidingen en persoonlijke ontwikkeling kostten veel tijd en energie, met name voor de oudere collega's. Medewerkers kregen op basis van het Afbouwplan Medewerkers naast een budget voor opleidingen tevens ruimte voor studie in werktijd, maar dat was niet voor ieder voldoende. Medewerkers hadden het volgen van opleidingen voor een deel uitgesteld tot het laatste jaar. Dat gaf tijdsdruk. Daarnaast was er merkbaar sprake van stress. Het merendeel van de collega's had al vele jaren niet gesolliciteerd. Menigeen vond het niet gemakkelijk om te solliciteren op een door de tijd heen veranderde arbeidsmarkt. Zij waren remigratieconsulent, en daar is geen vraag naar. Ook degenen die zich daadwerkelijk op een specifiek ander beroep hadden voorbereid vonden het moeilijk. De langlopende dienstverbanden en grote betrokkenheid bij de doelstelling van de stichting en de cliënten hebben zeker een rol gespeeld. In de onderstaande grafiek *NMI medewerkers naar gender en leeftijd* is te zien dat het merendeel van de medewerkers 50+ was bij ontslag. De gemiddelde leeftijd eind 2024 was 52,5 jaar. En wanneer we het gemiddelde berekenen zonder de drie jongsten en de 2 AOW gerechtigden, was de gemiddelde leeftijd ruim 56 jaar. Geen makkelijke leeftijd om opnieuw de arbeidsmarkt te betreden.

NMI medewerkers naar gender en leeftijd

Organisatie

De NMI organisatie is zoals in de afgelopen jaren plat, de lijnen zijn kort en duidelijk. Alles is gericht op de kern en het faciliteren daarvan: cliënten informeren, adviseren en begeleiden. De andere taak die overeengekomen was tussen SZW en NMI -de borging van de relevante kennis en ervaring en het delen daarvan met andere professionals- heeft in 2024 ruim aandacht gekregen.

De directeur en coördinator werkten samen als een management team. De directeur stuurde o.a. de HR, Front- en backoffice, financiële processen en de projecten aan en is de schakel met het bestuur en de opdrachtgever. De coördinator was het eerste aanspreekpunt voor de consultants en de stagiairs en onderhield remigratie- inhoudelijke contacten met meerdere organisaties. In een maandelijks teamoverleg werden de diverse activiteiten afgestemd en de ontwikkelingen en voortgang van e.e.a. besproken met de gehele groep medewerkers.

Het bestuur werkte in principe op afstand, altijd betrokken en bereikbaar. In dit bijzondere jaar was zoals hierboven al benoemd het bestuur intensiever betrokken. De directeur was ook in 2024 aanwezig bij alle bestuursvergaderingen.

De in 2022 vastgestelde arbeidsvoorwaardenregeling (AVR) bleef in 2024 van kracht. Deze liep door tot NMI de dienstverlening eindigde per 31 december 2024. De personeelsgids die in 2021 geheel vernieuwd was, werd regelmatig bijgewerkt. De digitaal aan de medewerkers aangeboden gids bood toelichting op de AVR, diverse werkprocedures, instructies en andere nuttige informatie. De AVR bevond zich samen met de personeelsgids en andere nuttige documenten en formulieren overzichtelijk in één digitale 'toolbox'.

Veel in 2022 of eerder ingezette vernieuwingen konden in 2023 en 2024 gewoon doorlopen. Denk aan thuiswerken, de huisstijl, website, foldermateriaal, affiches, het gebruik van een digitaal autorisatie programma voor facturen, etc.

Zoals in voorgaande jaarverslagen is te lezen, werd in de jaren voor 2024 projectmatig met ieders inbreng uitgebreid aandacht besteed aan het inzetten en inregelen van de afbouw. Het jaar 2024 was vooral een uitvoeringsjaar, alles afregelen zodat op 31 december 2024 de deur dicht kon.

Locaties

NMI was ook in 2024 dichtbij de cliënten beschikbaar. Het goed bereikbare hoofdkantoor in Utrecht (Hoog Catharijne) vormt al sinds het begin van NMI de spil van de organisatie. Hier werkten standaard de front- en backoffice, de stagiairs, de coördinator en de directeur. De consultants werden door middel van een rooster ingezet op locaties: het hoofdkantoor, het vaste kantoor in Regus-Spaces aan het Hofplein in Rotterdam, flexkantoren voornamelijk in de Regus locaties te Den Haag, Amsterdam, Arnhem, Nijmegen, Eindhoven. Consultants werkten regelmatig een dag vanuit huis. Iedereen werkte regelmatig op het hoofdkantoor, zodat onderlinge contacten in stand bleven.

Afbouw

Na de laatste verlenging van de dienstverleningsovereenkomst tussen het ministerie SZW en Stichting NMI werd in het eerste kwartaal van 2022 het formele sociale plan genaamd 'Afbouwplan Medewerkers' door het bestuur vastgesteld, voor de medewerkers in vaste dienst die nog niet AOW gerechtigd zouden zijn op 31 december 2024. In dit plan werd formeel het beëindigen van de dienstverlening door NMI en het ontslag van de medewerkers aangekondigd. Verder werd erin nog eens toegelicht waarom NMI zou stoppen met de dienstverlening en werd onder andere uitgewerkt welke faciliteiten de medewerkers ter beschikking kregen. Dit betreft individuele coaching/ loopbaanbegeleiding, een opleidingsbudget voor relevante opleidingen naar de keuze van de medewerker, studieverlof en enige ruimte voor netwerken en stages.

De coaching was al in 2021 van start gegaan en liep door tot eind 2024. Na een meer oriënterende fase in 2022 zijn medewerkers in 2023 aan hun opleidingen begonnen. Het beroep van Remigratie Consulent bestond alleen bij NMI. Medewerkers moesten dus overstappen naar een andere rol, een ander vakgebied, of voor zichzelf beginnen. In 2024 hebben medewerkers veel tijd gestoken in opleidingen en cursussen.

Het combineren van werk en studie was voor veel medewerkers een meer dan pittige opgave, na vele jaren routinematig aan het werk te zijn geweest. In de loop van 2024 begon een deel van de medewerkers zich te oriënteren op de arbeidsmarkt. Uiteindelijk heeft één medewerker een baan gevonden en geaccepteerd om in 2025 aan te beginnen. Voor een belangrijk deel hebben de medewerkers hun zoektocht naar een andere baan voor zich uit geschoven, om zich daar in 2025 volledig op te kunnen focussen. De combinatie van studeren, dienstverlening en zich gedwongen losmaken van een werkomgeving waar zij met hart en ziel in hadden gefunctioneerd liet nauwelijks ruimte en energie om zich op de toekomst te richten. Een drietal medewerkers nam zich voor om naast het werken in een baan, als zelfstandige advies en begeleiding te bieden aan de doelgroep waar zij bij NMI reeds mee werkten. De website van NMI verwijst belangstellenden naar deze ex-collega's. Een drietal medewerkers ging uiteindelijk ziek uit dienst.

Het stoppen van de dienstverlening van NMI is in opdracht van het bestuur gedegen voorbereid. De afbouw begon met een zestal deelprojecten in 2022 en 2023:

- Beëindigen kernactiviteiten
- Communicatie
- Medewerkers
- Borgen en delen kennis
- Na 2024
- Deur Dicht

De voorzitter en de penningmeester functioneerden samen als opdrachtgevers van het afbouwproject. De directeur was projectleider. De coördinator was net als de directeur bij alle deelprojecten betrokken. De office manager fungeerde als projectsecretaris van de deelprojecten. Alle medewerkers waren in de loop van de jaren op enige manier betrokken bij de diverse deelprojecten. In 2024 waren alle afbouwactiviteiten geïntegreerd in het dagelijkse werk van met name het management en de front- en backoffice.

De communicatie over het aflopen van de dienstverlening was een belangrijk element in de afbouw. NMI maakte hiervoor o.a. gebruik van zijn website, van LinkedIn, vermeldingen onder emailberichten, een WhatsApp kanaal, advertenties in relevante publicaties, interviews, individueel netwerken, een uitgebreide netwerkbijeenkomst en workshops.

De NMI website kondigde de sluiting steeds nadrukkelijker aan. De site blijft na 2024 nog minstens één kalenderjaar 'in de lucht'. Op de website is vanaf eind december 2024 de in het kader van de borging ontwikkelde portal vrij toegankelijk, samen met de door NMI ontwikkelde informatiepakketten. Eind december werd het algemene telefoonnummer doorgeschakeld naar een voicemailbericht, waarin wordt verwezen naar de website. Alle mobiele nummers van de consulenten werden afgesloten, bellers krijgen het bericht van de sluiting. Appjes krijgen een automatisch antwoord: permanent gesloten, zie website. Ook e-mailers ontvangen een automatische reply over de sluiting. De algemene emailadressen van NMI zijn eind 2024 en ook daarna nog voor een periode bereikbaar.

In het kader van de afbouw vond in oktober 2024 een reünie plaats. Veel (oud-)medewerkers en (oud-)bestuursleden kwamen in Utrecht bij elkaar om voordat de deur dichtging nog eens terug te kijken op een prachtige periode van bijna 35 jaar. Een belangrijk ritueel in het afscheid nemen.

Eind december 2024 was het dan zover, de laatste dag kwam, een combinatie van nog één keer met elkaar ontspannen in een winterse setting, een samenspraak tussen bestuur en medewerkers met borrel, cadeautjes en gedichten onder de kerstboom, een kerstdiner met speeches en dankwoorden van medewerkers, bestuursleden, alsmede van de opdrachtgever vanuit SZW. De aanwezigheid van deze opdrachtgever en zijn betrokkenheid werd door bestuur en medewerkers zichtbaar op prijs gesteld. Een laatste bijeenkomst, met een lach en vele tranen, gemengde gevoelens.

Het bestuur kijkt met veel trots terug op 2024 (en de jaren ervoor), trots op en dankbaar voor de blijvende inzet en betrokkenheid van de medewerkers, op de wijze waarop weer een jaar gewerkt is aan de realisatie van de doelstellingen van de Stichting Nederlands Migratie Instituut. Ook dankbaar voor de onmisbare jarenlange betrokkenheid vanuit het Ministerie!

Het werk van Stichting NMI heeft duizenden cliënten geholpen. Dankzij de oprichters die eind tachtigerjaren -toen er nog meerdere emigratiecentrales in Nederland waren- al met de voorbereidingen bezig waren; dankzij het belangeloze werk van de bestuursleden in de loop van de jaren; dankzij de vele medewerkers die zich in de loop van bijna 35 jaar voor de NMI doelstellingen hebben ingezet. Wij noemen ook de vele stagiairs, voor wie NMI vanuit maatschappelijk bewustzijn de laatste 10 jaar ruimte maakte. Onder begeleiding leverden zij een uitstekende bijdrage en deden zij prachtige praktijkervaring op. In andere organisaties kunnen zij hun kennis benutten, wellicht ook voor de NMI doelgroep. Dit is naast het achterlaten van een portal, informatiepakketten en het voorbereiden van andere organisaties een zinvolle vorm van borging.

Al de bovengenoemde betrokkenen zijn er trots op dat zo veel cliënten vertrouwden op NMI en dat zij in hun leven daardoor keuzes konden maken die voor hen zo bepalend waren.

De dienstverlening eindigde per 31 december 2024, het bestuur van Stichting NMI zorgt zolang het nodig is samen met de directeur in een afgeslankte rol voor de afwikkeling van e.e.a., de Stichting NMI blijft daarom na 2024 nog even voortbestaan.

Bijlage 1 NMI dienstverlening in cijfers

Algemeen

1. Realisatie van de dienstverlening

Dienstverlening	2021	2022	2023	2024
Cliënten	3.789	3.558	3.066	2.398
Cliëntcontacten	17.466	14.985	12.431	7.069
Aanvragen remigratie uitkering*	138	137	113	112
Voorlichtingsbijeenkomsten	9	65	57	35
Netwerkactiviteiten	119	376	617	521
Workshops			2	7

Dienstverlening, realisatie 2021- 2024

** Op basis van eigen gegevens, gegevens SVB nog niet binnen bij afronden jaarverslag*

***Workshops in ontwikkeling*

Cliënten

2. Cliënten naar gender

Gender	2021	2022	2023	2024
Man	2.826	2.644	2.139	1.688
Vrouw	963	914	927	710
Totaal	3.789	3.558	3.066	2.398

3. Cliënten naar leeftijd*

Leeftijdscategorie	2021	2022	2023	2024
18 tot 45 jaar	252	219	165	137
45 tot 55 jaar	625	532	467	322
55 tot 65 jaar	1.640	1.603	1.326	1.130
65 tot 75 jaar	708	693	512	369
75 jaar en ouder	504	465	419	164
onbekend	60	46	177	276
Totaal	3.789	3.558	3.066	2.398

* De leeftijd van een cliënt is soms onbekend, omdat de cliënt deze niet altijd wil verstrekken. Vaak wordt pas in een later stadium van het traject, bijvoorbeeld bij het invullen van een aanvraagformulier voor de SVB of voor een andere instantie, de geboortedatum genoteerd.

4. Cliënten naar doelgroep

Doelgroep	2021	2022	2023	2024
Land of groep genoemd in wet	3.527	3.286	2.973	2.192
Vluchtelingen/ asielgerechtigden	102	104	68	57
Overig	160	168	25	149
Totaal	3.789	3.558	3.066	2.398

5. Cliënten naar geboorteland

Geboorteland	2021	2022	2023	2024
Turkije	2.626	2.399	2.034	1.437
Suriname	338	369	330	259
Marokko	185	179	180	164
Bosnië-Herzegovina	96	95	86	93
Nederland	132	127	6	36
Servië	52	34	36	37
Portugal	14	12	8	15
Irak	20	23	17	14
Iran	23	29	1	11
Kaapverdië	15	12	11	16
Kroatië	23	15	17	20
Overig	265	264	340	296
Totaal	3.789	3.558	3.066	2.398

6. Aantal aanvragen 2012-2024

Jaar	Aantal aanvragen via NMI
2012	1.153
2013	1.481
2014	1.776
2015	231
2016	196
2017	225
2018	218
2019	186
2020	123
2021	138
2022	137
2023	113
2024	112

In de tabel staat het aantal aanvragen voor de remigratie-uitkering, dat NMI heeft begeleid.

Clïëntcontacten

7. Contacten binnen-buitenland

Type Contacten	2021	2022	2023	2024
Binnenland	12.821	10142	8643	5015
Buitenland	4.645	4843	3788	2054
Totaal	17.466	14985	12431	7069

8. Clïëntcontacten naar type dienstverlening

Type contact	2021	2022	2023	2024
Face to face	163	790	784	473
Telefoon	9.497	7.859	6.947	4.516
Schriftelijk	1.210	917	700	212
Remigratiedesk	76	50	58	44
Internetspreekuur	223	212	206	203
Extern (via intermediairs)	1.240	1.036	670	307
Mail	1.068	1.707	1.238	103
Videobellen	239	112	40	13
WhatsApp Contact	2.918	2.065	1.594	616
Overige	832	237	194	582
Totaal	17.466	14.985	12.431	7.069

9. Clïëntcontacten per spreekuurlocatie

Spreekuurlocatie	2021	2022	2023	2024
Utrecht	2.866	4.255	4.824	2.440
Rotterdam	967	2.631	2.301	1.413
Amsterdam	188	533	514	179
Den Haag	110	469	217	36
Arnhem	174	930	859	303
Eindhoven	56	383	359	133
Nijmegen	202	1.066	203	419
Thuiswerken	12.791	4517	2.828	1.911
Overig	112	202	326	235
Totaal	17.466	14.985	12.431	7.069

Groepsvoorlichting

10. Groepsvoorlichting naar doelgroep

Voorlichtingsbijeenkomst naar doelgroep	2021	2022	2023	2024
Turkije	5	25	16	3
Suriname	2	30	24	24
Intermediair	1	6	10	2
Marokko	1	4	7	6
Totaal	9	65	57	35

11. Groepsvoorlichting naar aard van de organisatie

Type organisatie	2021	2022	2023	2024
Overheidsorganisaties		9	4	2
Clientorganisaties	8	12	17	12
Maatschappelijke organisaties		28	27	19
Overig	1	16	9	2
Totaal	9	65	59	35

12. Groepsvoorlichtingen en deelnemers

Groepsvoorlichtingen	2021	2022	2023	2024
Totaal aantal bijeenkomsten	9	65	57	35
Totaal aantal deelnemers	167	2.975	2.039	1.169

Netwerkcontacten en -activiteiten

13. Netwerkcontacten en -activiteiten naar type organisatie

Type organisatie	2021	2022	2023	2024
Overheidsorganisaties	26	9	35	8
Clientorganisaties	11	115	62	63
Maatschappelijke organisaties	45	179	222	97
Consulaat/ buitenlandse orgaan	28	9	13	12
Overig	9	64	285	341
Totaal	119	376	617	521

Bijlage 2 Bestuurssamenstelling op 31 december 2024

Het bestuur van het NMI wordt conform artikel 4 van de Statuten van het NMI gevormd door:

- vertegenwoordigers van relevante maatschappelijke organisaties;
en/of
- leden die de doelgroepen van het migratie- en integratiebeleid vertegenwoordigen;
en/of
- leden die zijn benoemd op grond van hun bestuurlijke kennis en ervaring.

De samenstelling van het NMI bestuur is ongewijzigd ten opzichte van 2023:

Naam	Bestuursfunctie
Dhr. W. Varkevisser	Voorzitter
Mw. P. Müller	Secretaris/ Vicevoorzitter
Dhr. A.I. Yalin	Penningmeester
Mw. N. Kibaroglu	Bestuurslid
Dhr. I. Simsek	Bestuurslid